

enforcement has not been authorized subjects of tax relations should be based on the fact that law recovery is very useful and one of the most effective form of protection rights, whose implementation was complicated or avoidance of the reasons for failure to participants of tax relations their duties or abuse of the granted rights or powers. Law recovery in the tax area - is an effective and sometimes the only possible means of returning tax relations in the legal framework and their development in compliance with the requirements of tax and legal standards while eliminating caused by the wrongful conduct of their members harmful consequences that harm or public or legitimate private interests in the area taxation.

Keywords: *tax relations, tax duty, law enforcement, tax law recovery.*

Надійшла до редакції 08.12.2015

Мяснянкiна К.А.

здобувач

(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

УДК 342.95

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Здійснено загальний правовий аналіз джерел правового регулювання територіальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій. При здійсненні аналізу застосовано класифікаційний підхід розподілення джерел за юридичною силою. В рамках дослідження розглянуто законодавчі акти та підзаконні нормативно-правові документи різних суб'єктів нормотворчості в Україні.

Ключові слова: *правове регулювання, надзвичайна ситуація, цивільний захист, закон, нормативно-правовий акт.*

Постановка проблеми. Правове регулювання в будь-якій державі є важливою умовою існування стабільного правового порядку, а також створення належних державних органів та установ, що здатні забезпечити дотримання та захист, передбачених основним законом держави прав та свобод будь-якої особи. Саме сьогодні в Україні, в час бурхливих змін та посилення євроінтеграційних процесів, особливої актуальності набуває питання правового регулювання як взагалі, так і територіальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій зокрема.

Це пояснюється наявністю в Україні досить великого нагромадження правового масиву і в той же час його недосконалістю, яка проявляє себе у прогалинах у праві, правових колізіях та недосконалій процедурі реалізації та прийняття нормативно-правових актів.

Аналіз публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми. На доктринальному рівні питання правового регулювання діяльності те-

риторіальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій досліджували С.О. Андреєв, В.Б. Дзюндзюн, О.В. Кузьменко, О.В. Повстин, А.В. Самійло, Л.В. Шевченко та ін.

Мета статті – здійснити загальний правовий аналіз джерел правового регулювання територіальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій. При здійсненні аналізу застосувати класифікаційний підхід розподілення джерел за юридичною силою.

Виклад основного матеріалу. Перш ніж переходити до безпосереднього розгляду нормативно-правових актів, за допомогою яких здійснюється правове регулювання діяльності територіальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій, необхідно зупинитися на визначенні самого поняття правового регулювання. На думку Т.І. Тарахонич, правове регулювання – це, насамперед, комплексна категорія, яка характеризується правовим впливом на суспільні відносини, що здійснюється через систему юридичних засобів, способів, форм та методів з метою приведення їх у відповідність до потреб суспільства, забезпечення у ньому порядку та стабільності [1, с. 12]. Правовий вплив – це взятий у єдності та різноманітті увесь процес впливу права на суспільне життя, свідомість і поведінку людей за допомогою як правових, так і неправових засобів [2, с. 526].

Щодо юридичних засобів впливу, то у теорії права під правовими засобами розуміють інституційні явища правової дійсності, що втілюють регулятивну силу права. У загальному вигляді правові засоби – це правові інститути, за допомогою яких задовольняються інтереси суб'єктів права, забезпечується досягнення соціально корисних цілей, основною з яких є упорядкування суспільних відносин. Як правові засоби виступають норми права, правозастосовчі акти, договори, юридичні факти, суб'єктивні права, юридичні обов'язки [3, с. 103].

На нашу думку, поняття правового регулювання варто розкрити з позиції діяльності територіальних підрозділів Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС) та запропонувати таке визначення. Правове регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС – це цілеспрямована діяльність держави з видачі нормативно-правових актів, спрямованих на впорядкування суспільних відносин у сфері захисту населення від надзвичайних ситуацій для досягнення мети такої діяльності та приведення її у відповідність до основоположних приписів Конституції України та міжнародних договорів, ратифікованих Україною.

Сформулювавши поняття правового регулювання, варто також надати загальну характеристику нормативно-правових актів, якими здійснюється правове регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС.

Існують різні підходи до класифікації нормативно-правових актів, ми вважаємо за доцільне застосувати підхід, запропонований О.В. Зайчуком, Н.М. Оніщенко щодо класифікації їх за юридичною силою [4, с. 46].

Отже, за юридичною силою нормативно-правові акти поділяються на закони та підзаконні нормативно-правові акти. У свою чергу, закони поділяють-

ся на Основний Закон – Конституцію України, конституційні та звичайні закони. А підзаконні нормативно-правові акти поділяються на укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, накази міністерств (якими, у свою чергу, затверджуються інструкції, положення), рішення обласних рад та розпорядження голів місцевих рад. Також до цієї групи належать міжнародні договори, згода на які надана Верховною Радою України. Вони можуть застосовуватися у практичній діяльності і мають перевагу перед законами.

Окремо варто зупинитися на актах, які хоча і не є нормативно-правовими, але можуть здійснювати регуляторний вплив на діяльність територіальних підрозділів ДСНС. До таких актів належать рішення Конституційного Суду України, за допомогою яких здійснюється офіційне тлумачення норм права.

Розглянувши що саме являє собою процес правового регулювання та основні різновиди нормативно-правових актів, можемо перейти безпосередньо до правових актів, виданих органами державної влади для регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС.

Першим і найважливішим нормативно-правовим актом є Конституція України. Конституція України є особливим і єдиним законом, з якого бере початок уся правова система держави. У зв'язку з цим вона має найвищу юридичну силу і найширшу юридичну дію. Практично немає жодної держави, яка б не враховувала цього у процесі своєї законодавчої діяльності, формування своєї правової системи. У ст. 8 Конституції міститься одне з найважливіших положень, зміст якого зводиться до такого: «Конституція України має найвищу юридичну силу, Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй» [5]. Це важливо не тільки суто юридичне, а й як методологічне вихідне положення, яке слід враховувати у законотворчому процесі. Крім того, слід зазначити, що Конституція містить також норми, які передбачають необхідність прийняття конкретних законів (Закони України: «Про оборону України», «Про правовий режим надзвичайного стану» та інші). Реалізуючи відповідні норми Конституції, прийнято та приймається низка нових законів.

Враховуючи вищенаведене положення Конституції України, ми розуміємо, що усі нормативно-правові акти, які регулюють діяльність територіальних підрозділів ДСНС, повинні відповідати Конституції.

Беручи до уваги той факт, що ДСНС є центральним органом виконавчої влади, діяльність її територіальних підрозділів повинна відповідати нормам ч. 2 статті 6 Конституції України, яка встановлює, що органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених цією Конституцією межах і відповідно до законів України [5].

Основним нормативно-правовим актом, після Конституції України, який регулює діяльність територіальних підрозділів ДСНС, є Кодекс цивільного захисту України. Цей кодекс регулює відносини, пов'язані із захистом населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій, реагуванням на них, функціонуванням єдиної державної

системи цивільного захисту, та визначає повноваження органів державної влади, Ради міністрів Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, права та обов'язки громадян України, іноземців та осіб без громадянства, підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності [6]. Безпосередньо Кодексом цивільного захисту України встановлюється класифікація надзвичайних ситуацій, принципи діяльності територіальних підрозділів ДСНС. Також Кодекс цивільного захисту України містить глави, що встановлюють загальні засади існування та функціонування єдиної державної системи цивільного захисту. Окремо варто зазначити, що Кодексом цивільного захисту України врегульовано питання проходження служби цивільного захисту, зокрема: прийняття на службу, укладення контракту, граничний вік перебування, звільнення зі служби та ін.

Наступним нормативно-правовим актом, який практично повністю присвячено правовому регулюванню діяльності територіальних підрозділів ДСНС, є Положення про Державну службу України з надзвичайних ситуацій, затверджене Указом Президента України від 16 січня 2013 року № 20/2013. Перш за все це положення містить визначення, що саме являє собою ДСНС та чіткий перелік завдань ДСНС. Також важливим моментом є наведення у Положенні про Державну службу України з надзвичайних ситуацій переліку завдань ДСНС, якими вона (а отже й її територіальні підрозділи) має право користуватися для виконання покладених на неї завдань [7].

Незважаючи на те, що усі вищенаведені нормативно-правові акти є абсолютно різними за своєю юридичною силою, ми вважаємо необхідним зазначити їх у першу чергу, оскільки саме вони посідають досить вагоме місце у правовому регулюванні діяльності територіальних підрозділів ДСНС.

Свою роль у регулюванні діяльності територіальних підрозділів ДСНС відіграє і Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2014 року № 442 «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади». Відповідно до схеми спрямування і координації діяльності центральних органів виконавчої влади Кабінетом Міністрів України через відповідних членів Кабінету Міністрів України, затвердженої вищезазначеною Постановою, Державна служба України з надзвичайних ситуацій є центральним органом виконавчої влади та її діяльність спрямовується і координується через Міністра внутрішніх справ [8].

У свою чергу, враховуючи той факт, що ДСНС є центральним органом виконавчої влади, це дає підстави стверджувати, що її діяльність регулюється Законом України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17 березня 2011 року № 3166-VI. Цим законом визначається організація, повноваження та порядок діяльності центральних органів виконавчої влади України. Відповідно до ст. 16 вищезазначеного закону, центральні органи виконавчої влади утворюються для виконання окремих функцій з реалізації державної політики як служби, агентства, інспекції [9]. Ст. 17 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» передбачає, що основними завданнями центральних органів виконавчої влади є такі: 1) надання адміністративних послуг; 2) здійс-

нення державного нагляду (контролю); 3) управління об'єктами державної власності; 4) внесення пропозицій щодо забезпечення формування державної політики на розгляд міністрів, які спрямовують та координують їх діяльність; 5) здійснення інших завдань, визначених законами України. Абзац другий ч. 2 цієї статті визначає, що у разі, якщо більшість функцій центрального органу виконавчої влади складають функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам, центральний орган виконавчої влади утворюється як служба [9]. З вищезазначених положень випливає, що діяльність ДСНС здебільшого складається з надання адміністративних послуг, проте для неї властиві також і інші функції (наприклад – здійснення контролю).

Кодекс цивільного захисту України, про який вже згадувалося раніше, містить визначення такого поняття, як особливий період. Це дає підстави стверджувати, що правове регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС здійснюється також Законом України «Про оборону України» від 6 грудня 1991 року № 1932-ХІІ [10]. Цим законом, зокрема, визначено, що особливим періодом є період, який настає з моменту оголошення рішення про мобілізацію (крім цільової) або доведення його до виконавців стосовно прихованої мобілізації чи з моменту введення воєнного стану в Україні або в окремих її місцевостях та охоплює час мобілізації, воєнний час і частково відбудовний період після закінчення воєнних дій [10].

Частина четверта статті 5 Кодексу цивільного захисту України зазначає, що Порядок класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями встановлюється Кабінетом Міністрів України [6]. Отже, ще одним джерелом правового регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС є Постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368 «Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями» [11]. Пункт 1 даної Постанови встановлює, що класифікація надзвичайних ситуацій (далі – надзвичайна ситуація) за їх рівнями здійснюється для забезпечення організації взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ та організацій у процесі вирішення питань, пов'язаних з надзвичайними ситуаціями та ліквідацією їх наслідків. Також вищезгадана Постанова містить таку класифікацію надзвичайних ситуацій: державного, регіонального, місцевого або об'єктового рівня. Окрім поділу надзвичайних ситуацій за їх рівнями, у Постанові Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 р. № 368 встановлено перелік обов'язкових критеріїв, наявність яких дає змогу здійснювати відповідну класифікацію надзвичайних ситуацій [11].

Кодексом цивільного захисту України в ч. 4 ст. 39 зазначено, що порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях встановлюється Кабінетом Міністрів України [6]. Вищезгаданий порядок встановлено Постановою Кабінету Міністрів від 26 червня 2013 р. № 444 Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях [12]. Даним Порядком встановлено, що навчання населення здійснюється: за місцем роботи – працюючого населення; за місцем навчання – дітей дошкільного віку, учнів та студентів; за місцем проживання – непрацюю-

чого населення. Саме навчання складається з навчання безпосередньо на підприємствах, в установах та організаціях; навчання за межами підприємств, установ та організацій керівного складу і фахівців з питань цивільного захисту та пожежної безпеки; практичної підготовки під час проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту; навчання під час здобуття відповідного освітнього рівня у навчальних закладах системи освіти; самостійного вивчення інформації про дії в умовах надзвичайних ситуацій [12].

В якості наступного джерела правового регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС можна розглянути Інструкцію про порядок та умови присвоєння (підтвердження, зниження, позбавлення) класної кваліфікації особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту, затверджену наказом Міністерства внутрішніх справ України від 29.07.2014 № 743 [12]. Ця Інструкція визначає порядок та умови присвоєння (підтвердження, зниження, позбавлення) класної кваліфікації особам рядового та начальницького складу служби цивільного захисту. Залежно від рівня підготовки, досвіду та тривалості роботи на посаді особам начальницького складу, діяльність яких пов'язана з організацією виконання підпорядкованим особовим складом завдань за призначенням, забезпеченням якісного навчання та виховання особового складу, безаварійної та безвідмовної роботи аварійно-рятувальної, спеціальної техніки й обладнання, несенням чергування на засобах управління та зв'язку і які досягли високої професійної майстерності за фахом, а також особам рядового і молодшого начальницького складу служби цивільного захисту, які безперервно виконують завдання за призначенням, експлуатують аварійно-рятувальну, спеціальну техніку й обладнання, устаткування та споруди, беруть участь у їх обслуговуванні, навчають особовий склад, може бути присвоєна класна кваліфікація «Спеціаліст 3-го класу», «Спеціаліст 2-го класу», «Спеціаліст 1-го класу» та «Майстер» [13]. Наявність цієї Інструкції передбачено Кодексом цивільного захисту у ч. 13 ст. 90 [6].

Ще одним нормативно-правовим актом, наявність якого впливає із змісту Кодексу цивільного захисту України (а саме – ч. 1 статті 100) [6], є Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу, затверджене Постановою Кабінету Міністрів України від 11 липня 2013 р. № 593 [14]. У цьому Положенні визначено порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу та врегульовано питання, пов'язані з перебуванням громадян України (далі – громадяни) у добровільному порядку в резерві служби цивільного захисту [14]. Зокрема, цим положенням регулюються питання укладення контракту про проходження служби цивільного захисту. Ці питання заслуговують окремої уваги через наявність певної кількості позовів до суду осіб, у яких виникли проблеми з розірванням контракту з ініціативи особи.

У контексті вищезазначених фактів доцільно розглянути як джерело правового регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС Перелік сімейних обставин та інших поважних причин, що можуть бути підставою

для звільнення громадян з військової служби та із служби осіб рядового і начальницького складу, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 р. № 413 [15]. Даний Перелік містить вісім основних сімейних обставин, за наявності яких особу рядового і начальницького складу може бути звільнено із служби на їх прохання. У примітці до цього Переліку зазначено, що членами сім'ї військовослужбовця, особи рядового чи начальницького складу є особи, внесені в особову справу військовослужбовця або особи рядового чи начальницького складу: дружина (чоловік), діти, батьки та батьки дружини (чоловіка), які перебувають на його утриманні [15].

Досить важливим моментом, на якому слід зупинитися, є той факт, що співробітники територіальних підрозділів ДСНС складаються переважно із службовців, які служать українському народу, який делегував владу державі. А отже, на них розповсюджується вітчизняне антикорупційне законодавство. Ключовим нормативно-правовим актом у цій сфері є Закон України «Про засади запобігання і протидії корупції» від 7 квітня 2011 року № 3206-VI [16]. Цей Закон визначає основні засади запобігання і протидії корупції в публічній і приватній сферах суспільних відносин, відшкодування завданих внаслідок вчинення корупційних правопорушень збитків, шкоди, поновлення порушених прав, свобод чи інтересів фізичних осіб, прав чи інтересів юридичних осіб, інтересів держави [16]. Зокрема цим законом встановлено обмеження, які розповсюджуються на державних службовців. Прикладами таких обмежень є обмеження щодо використання службового становища, сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності, одержання дарунків (пожертв), роботи близьких осіб та інші [16].

Варто зауважити, що з 26.04.2015 року було введено в дію новий антикорупційний Закон «Про запобігання корупції» від 14 жовтня 2014 року № 1700-VII [17]. Цей Закон визначає правові та організаційні засади функціонування системи запобігання корупції в Україні, зміст та порядок застосування превентивних антикорупційних механізмів, правила щодо усунення наслідків корупційних правопорушень [17].

Продовжуючи розгляд правового регулювання антикорупційних питань у діяльності територіальних підрозділів ДСНС, варто розглянути наказ Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 04.04.2013 № 109 «Про затвердження Примірного положення про територіальний підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції Державної служби України з надзвичайних ситуацій» [18]. Даний наказ прийнято на виконання вимог Постанови Кабінету Міністрів України від 8 грудня 2009 р. № 1422 «Питання запобігання та виявлення корупції в органах виконавчої влади» [19].

У контексті розгляду правового регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС не можна залишити без уваги той факт, що ДСНС здійснює не лише оперативно-рятувальну діяльність та ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій, але також і діяльність із запобігання та попередження виникнення таких ситуацій. Важливу роль у такій діяльності відіграє Порядок проведення перевірок органами Державної інспекції техногенної безпеки

України, затверджений наказом МНС України від 25.05.2012 № 863. Цей Порядок визначає механізм здійснення органами Державної інспекції техногенної безпеки України заходів державного нагляду (контролю) за додержанням і виконанням вимог законодавства у сферах пожежної і техногенної безпеки та цивільного захисту міністерствами, іншими центральними та місцевими органами виконавчої влади, Радою міністрів Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями, іншими суб'єктами господарювання незалежно від форм власності, а також громадянами України, іноземцями і особами без громадянства та за діяльністю аварійно-рятувальних служб [20]. При цьому необхідно зазначити, що цей наказ досі зберігає чинність, незважаючи на той факт, що сама Державна інспекція техногенної безпеки України була реорганізована в Державну службу України з надзвичайних ситуацій (яка є її правонаступником відповідно до Указу Президента України від 16 січня 2013 року № 20/2013 «Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій») [7].

Розглядаючи правове регулювання контрольної функції територіальних підрозділів ДСНС не можна оминати досить важливий нормативно-правовий акт, що є базовим у правовому регулюванні юридичної відповідальності в галузі адміністративного права, а саме: Кодекс України про адміністративні правопорушення. У цьому Кодексі необхідно звернути увагу на статтю 175, що встановлює відповідальність за порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки [21]. Безпосереднім об'єктом цих правопорушень є суспільні відносини у сфері забезпечення пожежної безпеки, під якою необхідно розуміти проведення організаційних, технічних та інших заходів, спрямованих на попередження пожеж, забезпечення безпеки людей, зниження можливих майнових втрат і зменшення негативних екологічних наслідків у разі їх виникнення, створення умов для швидкого виклику пожежних підрозділів та успішного гасіння пожеж.

Якщо ж повернутися до розгляду правового регулювання однієї з основоположних функцій територіальних підрозділів ДСНС, а саме: реагування на надзвичайні ситуації, то в першу чергу тут варто згадати План реагування на надзвичайні ситуації державного рівня, затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2001 р. № 1567 [22].

Також необхідно розглянути Положення про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту, затверджене наказом Міністерства внутрішніх справ України від 03.07.2014 № 631 [23]. Це Положення визначає організацію та порядок повсякденної діяльності Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ОРС ЦЗ) та функціонування її під час виконання завдань за призначенням. Дія цього Положення поширюється на органи управління, аварійно-рятувальні формування центрального підпорядкування, аварійно-рятувальні формування спеціального призначення, спеціальні авіаційні та інші формування, державні пожежно-рятувальні підрозділи (частини), навчальні центри, формування та підрозділи забезпечення ОРС ЦЗ [23].

Висновки. Підсумовуючи все вищевикладене в даній роботі, можемо зробити такі висновки. По-перше, для правового регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС є характерною рисою наявність досить значного та розгалуженого масиву нормативно-правових актів. Сюди можна віднести і Конституцію України, і закони України і велику кількість підзаконних актів, таких як укази Президента України, постанови Кабінету Міністрів України, накази МНС України, МВС України, ДСНС України.

По-друге, аналізуючи правове регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС, необхідно брати до уваги той факт, що ДСНС – центральний орган виконавчої влади, але одним із регуляторів його діяльності є результат нормотворчої діяльності органів місцевого самоврядування.

По-третє, протягом останніх років ДСНС переживала значну кількість організаційно-правових перетворень, що були результатом курсу держави на оптимізацію центральних органів виконавчої влади. В результаті цього наразі ми маємо велику кількість нормативно-правових актів, що приймалися для регулювання діяльності попередньо існуючих центральних органів виконавчої влади, діяльність яких збігалася з діяльністю територіальних підрозділів ДСНС. При цьому необхідно зазначити, що ці акти зберігають свою чинність через офіційно закріплене правонаступництво ДСНС.

Також необхідно звернути увагу на те, що ряд нормативно-правових актів, за допомогою яких здійснювалося правове регулювання діяльності територіальних підрозділів служби цивільного захисту, втратили свою чинність у результаті важливої події, якою стала їх кодифікація та поява Кодексу цивільного захисту. Це, безумовно, є позитивним моментом у еволюціонуванні правового регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС, оскільки кодифікація нормативно-правових актів є одним із засобів їх систематизації, яка, у свою чергу, дозволяє усунути значну кількість протиріч та колізій між ними.

На нашу думку, правове регулювання діяльності територіальних підрозділів ДСНС потребує вдосконалення, незважаючи на наявність вищенаведених позитивних моментів. Дане вдосконалення доцільно провести в таких напрямках. По-перше, деякі нормативно-правові акти потребують внесення змін до них, якими б було більш детально наведено перелік визначень термінів для ефективного та вірного їх застосування.

По-друге, в контексті євроінтеграційних процесів необхідно привести велику кількість нормативно-правових актів, виданих одразу після здобуття Україною незалежності, у відповідність до сучасних європейських стандартів.

Бібліографічні посилання

1. *Тарахонич Т.І.* Правове регулювання та правовий вплив як юридичні категорії: співвідношення понять / Т. І. Тарахонич // Часопис Київського ун-ту права : Український науково-теоретичний часопис. – 10/2009. – № 4. – С. 10–14.
2. *Скакун О.Ф.* Теорія держави і права : підруч. / О.Ф. Скакун ; пер. з рос. – Х., 2001.
3. *Волинка К. Г.* Теорія держави і права : навч. посібник / К.Г. Волинка. – К., 2003.
4. *Теорія держави та права.* Академічний курс : підручник / за ред. О.В. Зайчука,

Н.М. Оніщенко. – К., 2006.

5. Конституція України // ВВР України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
6. Кодекс цивільного захисту України // ВВР України. – 2013. – № 34–35. – Ст. 458.
7. Деякі питання Державної служби України з надзвичайних ситуацій : Указ Президента України № 20/2013 від 16 січня 2013 року // Урядовий кур'єр. – 2013. – № 13.
8. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України № 442 від 10 вересня 2014 року // Урядовий кур'єр. – 2014. – № 169.
9. Про центральні органи виконавчої влади : Закон України від 17 березня 2011 року // Голос України. – 2011. – № 65.
10. Про оборону України : Закон України від 06 грудня 1991 року // ВВР України. – 1991. – № 16. – Ст. 106.
11. Про затвердження Порядку класифікації надзвичайних ситуацій за їх рівнями : Постанова Кабінету Міністрів України від 24 березня 2004 року № 368 // Офіційний Вісник України. – 2004. – № 12.
12. Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 444 // Офіційний Вісник України. – 2013. – № 50.
13. Про затвердження Інструкції про порядок та умови присвоєння (підтвердження, зниження, позбавлення) класної кваліфікації особам рядового і начальницького складу служби цивільного захисту : наказ Міністерства внутрішніх справ України від 29 липня 2014 року № 743 // Офіційний Вісник України. – 2014. – № 70.
14. Про затвердження Положення про порядок проходження служби цивільного захисту особами рядового і начальницького складу та визнання такими, що втратили чинність, деяких постанов Кабінету Міністрів України : Постанова Кабінету Міністрів України від 11 липня 2013 року № 67 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 67.
15. Про затвердження переліку сімейних обставин та інших поважних причин, що можуть бути підставою для звільнення громадян з військової служби та із служби осіб рядового і начальницького складу : Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2013 року № 413 // Офіційний вісник України. – 2013. – № 45.
16. Про засади запобігання і протидії корупції : Закон України від 07 квітня 2011 року // ВВР України. – 2011. – № 40. – Ст. 404.
17. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 року // ВВР України. – 2014. – № 49. – Ст. 2056.
18. Про затвердження Примірною положення про територіальний підрозділ з питань запобігання та виявлення корупції Державної служби України з надзвичайних ситуацій : наказ Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 04 квітня 2013 року № 109.
19. Питання запобігання та виявлення корупції в органах виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 08 грудня 2009 року № 1422 // Офіційний вісник України. – 2010. – № 1.
20. Про затвердження Порядку проведення перевірок органами Державної інспекції техногенної безпеки України та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів МНС України : наказ Міністерства надзвичайних ситуацій України від 25 травня 2012 року № 863.
21. Про адміністративні правопорушення: Кодекс України від 07 грудня 1984 року // ВВР України. – 1984. – № 51. – Ст. 1122.
22. Про затвердження Плану реагування на надзвичайні ситуації державного рівня : Постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 року // Офіційний вісник України. – 2001. – № 47.
23. Про затвердження Положення про Оперативно-рятувальну службу цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій : наказ Міністерства

внутрішніх справ України від 03 липня 2014 року № 632 // Офіційний вісник України. – 2014. – № 65.

Мяснянкина К.А. Нормативно-правовое регулирование территориальных подразделений Государственной службы Украины по чрезвычайным ситуациям.

Осуществлен общий правовой анализ источников правового регулирования территориальных подразделений Государственной службы Украины по чрезвычайным ситуациям. При осуществлении анализа применен классификационный подход распределения источников по юридической силе. В рамках исследования рассмотрены законодательные акты и подзаконные нормативно-правовые документы разных субъектов нормотворчества в Украине.

Ключевые слова: правовое регулирование, чрезвычайная ситуация, гражданская защита, закон, нормативно-правовой акт.

Myasnyankina K. A. Legal regulation of territorial divisions State Emergency Service of Ukraine. The article deals with the sources of legal regulation of territorial divisions State Emergency Service of Ukraine. During the research it was formulated and suggested new definition of the legal regulation of territorial divisions State Emergency Service of Ukraine. Also in this research was applied classification approach by distributing sources legal regulation by legal force. The first part of the article devoted to problems of definition the legal regulation in general. The next part deals Constitution of Ukraine as the legal act higher legal force and the main source of law in Ukraine. Then were considered basic laws which include Code of Civil Defense of Ukraine, Law of Ukraine on central authorities etc. When the analysis considered legislation and subordinate regulations issued by different actors of rulemaking.

It was possible to reach a conclusion about for legal regulation of territorial divisions State Emergency Service of Ukraine a characteristic availability fairly large and branched array regulations. Secondly despite the fact that the State Emergency Service of Ukraine is the central authority, one of the regulators its activities is the result rulemaking of the local government. Thirdly in recent years, State Emergency Service of Ukraine experienced a significant number of institutional and legal reforms which was the result of state course on optimization of central authority. As a result, we currently have a large number of legal acts, taken to regulate pre-existing central authorities the activity of which coincide with the activities of territorial divisions State Emergency Service of Ukraine. It should be noted that these acts remain in force through officially enshrined succession of territorial divisions of the State Emergency Service of Ukraine.

In our opinion the legal regulation of territorial divisions of the State Emergency Service of Ukraine needs improvement, despite the presence of the above positive points. First, some regulations require amendments to them, which would be more detailed lists definitions for the effective and faithful it application. Secondly, in the context of European integration processes necessary to bring a large number of regulations issued immediately after Ukraine gained independence, in line with modern European standards.

Keywords: legal regulation, emergency, civil protection, law, legal act.

Надійшла до редакції 16.12.2015